

6.2.2018 LUONNOS

Parlamentaarinen liikenneverkon rahoitusta arvioiva työryhmä

Aika Torstai 1.2.2018 klo 8.00–9.30

Paikka Liikenne- ja viestintäministeriö, Eteläesplanadi 16 (Sonckin sali)

Osallistujat:

Jäsenet	Anne Berner Mirja Vehkaperä Markku Rossi Jukka Kopra Markku Eestilä Ari Jalonen Jari Ronkainen Krista Kiuru Harry Wallin Mats Nylund Mats Löfström Peter Östman Kari Uotila Olli-Poika Parviainen Jyrki Kasvi	liikenne- ja viestintäministeri, pj. (x) Suomen keskusta (x) Suomen keskusta (x) Kansallinen kokoomus (x) Kansallinen kokoomus (x) Sininen eduskuntaryhmä (x) Perussuomalaiset (x) Suomen Sosialidemokraattinen puolue (x klo 9.16 alkaen) Suomen Sosialidemokraattinen puolue (x) Ruotsalainen kansanpuolue (-) Ruotsalainen kansanpuolue (x) Kristillisdemokraatit (x klo 8.56 asti) Vasemmistoliitto (x) Vihreä liitto (-) Vihreä liitto (x)
Pääsihteeri	Mikael Nyberg Sabina Lindström	liikenne- ja viestintäministeriö (-) liikenne- ja viestintäministeriö (x)
Pysyvät asiantuntijat	Juhapekka Ristola Hannu Mäkinen Johanna Osenius	liikenne- ja viestintäministeriö (x) valtiovarainministeriö (x) työ- ja elinkeinoministeriö (-)
Sihteerit	Hanna Perälä Kati Jussila	liikenne- ja viestintäministeriö (x) valtiovarainministeriö (x)

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.06.
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.
3. Asialistan hyväksyminen
Hyväksyttiin asialista.

4. Logistics Performance Index 2016 ja Logistiikkaselvitys 2016

Professori Lauri Ojala Turun yliopistosta kertoi Maailmanpankin Logistics Performance Indexistä ja viimeisimmästä logistiikkaselvityksestä. Logistics Performance Index –selvityksen mukaan Suomi maailmassa parhaimmista ja esimerkiksi tullausprosesseissa maailman kärkeä. Logistics performance index antaa kuvan siitä, missä vientilogistiikan taso hyvä ja missä on parannettavaa.

Keskustelussa esille nostettiin mm. logistiikan ja materiaalivirtojen tietojärjestelmiin perustuva hallinta, jossa olemme kansallisesti (yritykset ja viranomaiset) edistyneitä. Todettiin E-rahtikirjojen käyttöönoton edistyvän markkinavetoisesti. Lisäksi keskusteltiin tienpidon tutkimuksen laajuudesta Suomessa ja teknisen kunnan määrittelystä ko. tutkimuksissa.

5. Liikenneverkon rahoitusmalleja

Puheenjohtaja kävi läpi parlamentaarisen työryhmän joulukuussa käsittelemiä asioita ja totesi työryhmässä jo löytyneen laajan yhteisymmärryksen liikenneverkon rahoituksen nykyisestä tilanteesta ja nykyisen rahoitusmallin haasteista sekä siitä, että nykyisellä rahoitusmallilla ei päästä tavoitteisiin. Työryhmän keskustelun pohjalta on laadittu uusi esitys, jonka ylijohdaja Ristola esittelee.

Juhapekka Ristola esitteli seuraavan hallituskauden tämänhetkisiä liikenteen määrärahoja, EU-komission esityksen tiemaksuista sekä uutta materiaalia rahoitusmalleihin liittyen. Ristola totesi, että mallista on keskusteltu virkamiestasolla LVM:n ja VM:n välillä, mutta kaikista asioista ei ole yhteisymmärrystä.

Puheenjohtaja korosti, että mallissa virasto vastaisi väyläverkosta. Uusiin hankkeisiin haettaisiin ulkopuolista rahaa ja EU-rahoituksen saantoa kasvatettaisiin.

Keskustelussa nostettiin esiin mm. seuraavia asioita:

- Oleellista on arvioida, miten saavutetaan tavoitetaso investoinneissa ja perusväylänpidossa. Tulisi selvittää, miten paljon ehdotetulla mallilla voidaan saada lisärahoitusta.
- Mallia tulisi analysoida tarkemmin, myös sen heikkouksia.
- Korjausvelan rahoitus edelleen tärkeä, koska edellisen parlamentaarisen työryhmän työn tuloksena aikaansaatu lisärahoitus ei ole ratkaissut ongelmaa, vaan siirtänyt sitä eteenpäin. Perusväylänpidon määrärahatason korotus on pakko tehdä, koska olemassa oleva verkko on pidettävä kunnossa ennen uuden rakentamista.
- Liikenneverkon kehittämisen määrärahataso, josta työryhmä voisi päästä yhteisymmärrykseen. Ulkopuolinen rahoitus voi pienentää talousarviorahoitusta, jolloin lopputulos voisi olla sama kuin ilman ulkopuolista rahoitusta.
- Isot hankkeet tulisi toteuttaa yhtiömuotoisena siten, että ne jotka esimerkiksi rataa käyttävät, maksaisivat investointikustannuksen.
- Seuraavan 12 vuoden linjaukset tulisi päättää ja määrittää toimenpiteet sen mukaan. Hankeyhtiöille ei haluta ns. ohituskaistaa hankkeiden toteuttamiseen.
- Verkkojen Eurooppa (CEF) –rahoitus kilpailee mm. maatalouden rahoituksen kanssa. TEN-T ydinverkkokäytäviä yritetään laajentaa.
- Pyydettiin VM:n näkemystä erityisesti sisäisestä lainamallista, olisiko osa valtion velkaa. VM totesi, että sisäinen laina laskettaisiin julkisen talouden velaksi.
- Maanteillä maksuja ei tällä hetkellä ole, tulisi pohtia niiden käyttöönottoa ja keräämismallia.
- Tarvitaan esimerkki hankeyhtiöstä.
- Hankkeiden aiemmasta toteutuksesta saatavat hyödyt tulisi selvittää sen lisäksi, että eri mallien rahoituskustannuksia verrataan, ja verrata näitä toisiinsa.

- Maankäyttöhyödyt tulisi arvioida nykyistä tarkemmin.
- Investoinnit lisäävät ylläpitokustannuksia, tulisi miettiä, voidaanko joistain väylistä luopua.
- Todettiin kannattavaksi investoida kasvua tukeviin hankkeisiin.
- Elinkaarihankkeiden hyödyksi todettiin, että rakennuttajalla on vastuu kohteesta pidemmän aikaa.

Puheenjohtaja totesi määrärahatason noston olevan epärealistista tarvittavassa mitta-kaavassa, siksi tarvitaan rakenteellisia ratkaisuja. Infran osalta on mahdollista, että hankkeista hyötyjät maksaisivat nykyistä enemmän, toisin kuin monissa muissa valtion menoissa.

6. Seuraavat kokoukset (liikenne- ja viestintäministeriö, Eteläesplanadi 16, Helsinki)

Puheenjohtaja totesi, että seuraavassa kokouksessa on tarkoituksena kuulla Visedo Oy:n esitys, jonka jälkeen loppukausi käytetään työryhmän sisäiseen työskentelyyn. LVM:ltä ja VM:ltä toivotaan yhteistä näkemystä eri vaihtoehtojen hyödyistä, esimerkiksi hankkeiden laajemmista hyödyistä verrattuna kalliimpiin rahoituskustannuksiin. Lisäksi työryhmälle tuodaan tietoa infrahankkeista, mm. Tallinnan-tunnelin ensi viikolla julkais-
tavasta selvityksestä.

Lisäksi toivottiin työsuunnitelmaa liittyen loppuraportin valmisteluun, ja tällainen luvattiin seuraavaan kokoukseen.

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.39.

Jakelu Parlamentaarisen työryhmän jäsenet, varajäsenet, pääsihteeri, pysyvät asiantuntijat ja sihteerit
Liikenne- ja viestintäministeriön virkamiesjohtoryhmä ja viestintä